

De Hofsteê van tante Jet

Aan de Prinsendijk nummer 1 onder Kortgene ligt de hofstede " Dijkzicht". Deze was eigendom van de - in onze hele familie - beroemde tante Jet, Henriëtte Johanna van Voorst Vader, geb. Goes 19 jan, 1847, overleden Ginneken 13 nov. 1935. Ongetrouwd, was zij door haar grote gastvrijheid een verbindende schakel voor de hele familie. Neeffjes en nichtjes logeerden bij haar, en hadden vaak daardoor een nauwe band met elkaar.

Twee grote gebeurtenissen in mijn leven maken, dat ik iets over deze hofstede en haar bewoners, de familie Wiskerke, wil vertellen.

Het zal ongeveer 1922 zijn geweest, dat ons gezin mocht logeren in Villa Dorpzicht te Domburg - ik was toen 9 jaar. Tante Jet had een alleraardigst vakantiehuis in Domburg gekocht, gelegen aan het einde van de Dorpsstraat - van daaruit keek men de hele Dorpsstraat af. Komend vanuit het dorpje rechts, ging de weg rechtdoor naar Westkapelle, en rechtsaf kon men afslaan om naar het strand te gaan en om de Hoge Duin te beklimmen.

Wij logeerden een maand in Domburg. Mijn vader (P.J.F., 1886-1957) wilde graag met ons gezin naar Noord Beveland. Mijn vader, de jongste zoon uit het Amersfoortse gezin, kende uit verhalen de Hofsteê "Dijkzicht" en de familie Wiskerke. Want zijn Vader (P.J.F., 1844-1918) behartigde voor tante Jet, zijn zuster, de zaken. Elke zomer bezocht deze de hofsteê om "de timmer op te nemen", d.w.z. te bekijken welke onderhoudswerken zouden moeten worden uitgevoerd.

Daarom kwam ook elk jaar tegen kerstmis bij mijn Grootouders in Amersfoort òf een kalkoen òf een gans òf een haas. Mijn vader schreef dus aan de familie Wiskerke, Johannes, de overgrootouder van de huidige bewoner, of wij daar mochten komen; het bezoek heeft op mij, kleine jongen, een onvergetelijke indruk gemaakt. Op de fiets gingen mijn ouders met ten hoogste drie jongens op stap; bij mijn Moeder één op de bagagedrager, bij mijn Vader één op de bagagedrager en één op de stang. We zullen wel van Domburg naar Veere gereden zijn, daar zijn overgestoken naar Kamperland, en toen naar Kortgene.

Bij de hofstede aangekomen werden wij geleid naar " de opkamer". Voor wie niets van ouderwetse boerderijen afweet: op elke boerderij waar melkkoeien waren, was de kelder van groot belang. Daar werd de melk koel bewaard, zodat men o.a. boter kon maken. Om in de kelder niet steeds gebukt te hoeven werken, werd deze verhoogd, zodat men er kon staan. Op de verhoogde bovenkant, hoger dan de vloer elders in het huis, werd de "opkamer" gebouwd. In het land van de Saksers is dat vaak een slaapkamer, hier bij de familie Wiskerke was het blijkbaar een ruime eetkamer. Een lange tafel was gedekt met schalen (door de boerin) eigen gebakken brood en ook rozijnenbrood en volop eigengekarnde boter, En schalen met eieren: kippe-eieren, eende-eieren, ganze-eieren en er was zelfs een kalkoen-ei. Ik keek mijn ogen uit. Zoiets had ik nog nooit gezien. Een kippe-ei kenden we, maar een eende- ei en een ganze-ei: zó groot! En daar mochten wij allemaal van eten... De boer en boerin aten niet mee, maar keken toe of ons niets ontbrak.

Na de maaltijd maakten wij een wandeling over het erf. Daar stond zo'n groot Zeeuws paard. De boer vroeg, of ik daar eens boven op wilde zitten. Maar ik vond het doodgriezelig, en bedankte voor de eer. Of een van mijn broertjes 't wèl gedurfd heeft, weet ik niet meer.

Het was voor mij, kleine jongen, een onvergetelijke dag.

De tweede gebeurtenis heb ik niet zelf meegemaakt, maar mijn Vader alleen. En deze heeft op hem zo'n indruk gemaakt, dat hij mij zijn ervaring vertelde.

Het zal voorjaar 1944 zijn geweest - ook in Zeeland, zeker in de stad Middelburg, waar mijn Ouders toen woonden, werd voedsel schaars. Mijn Vader bedacht om naar de familie Wiskerke te gaan, en daar te vragen of hij tarwemeel zou kunnen krijgen. De overgrootouders waren er niet meer, er woonde toen een oude Oom van de huidige bewoner, Oom Jacobus (2e naam Marinus). De hofsteê was niet meer in de familie. Na de dood van tante Jet in 1935, was deze in 1936 verkocht. Desondanks bleek de band met onze familie nog hecht. Niet alleen werd mijn Vader hartelijk ontvangen, maar toen hij wilde vertrekken, nadat zijn beide fietstassen waren gevuld, en hij vroeg wat hij hiervoor mocht betalen, klonk het antwoord: "Niets, meneer, wij zouden ons schamen als

wij U hiervoor lieten betalen, Uw familie is altijd zo goed geweest voor ons.... " Mijn Vader was ontroerd.

Nog steeds woont een Wiskerke op deze hofsteê. Het oude huis is afgebroken, er staat een nieuw. De huidige pachter is Willem Cornelis Pieter. Voor Zeeuwse begrippen is het een groot bedrijf; 72 H.A. De huidige bewoner heeft er, in een maatschap, nog 80 H.A. bij! Dat is hard werken. Een zoon, afgestudeerd landbouwkundig ingenieur van Wageningen, hoopt later zijn Vader op te volgen.

Hulde aan de familie Wiskerke.

(De 3^e) P.J.F. van Voorst Vader in dit verhaal, geb. 1913.
